

Document de ședință

B9-0064/2023

16.1.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la înființarea unui tribunal pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei
(2022/3017(RSP))

Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Siegfried Mureșan, Jerzy Buzek, Isabel Wiseler-Lima, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Cristian-Silviu Bușoi, Peter van Dalen, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Lukas Mandl, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dace Melbārde, Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Radosław Sikorski, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac, Inese Vaidere, Milan Zver
în numele Grupului PPE

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la înființarea unui tribunal pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei
(b9-(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare, în special cea din 19 mai 2022 referitoare la lupta împotriva impunității pentru crimele de război din Ucraina¹, cea din 15 septembrie 2022 referitoare la încălcările drepturilor omului în contextul deportării forțate a civililor ucraineni și al adopției forțate a copiilor ucraineni în Rusia², cea din 6 octombrie 2022 referitoare la escaladarea de către Rusia a războiului său de agresiune împotriva Ucrainei³ și cea din 23 noiembrie 2022 referitoare la recunoașterea Federației Ruse ca sponsor de stat al terorismului⁴, în care Parlamentul a sprijinit înființarea tribunalului special internațional ad-hoc pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei,
 - având în vedere Declarația de la Londra din 13 ianuarie 1942,
 - având în vedere Carta Organizației Națiunilor Unite,
 - având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, în special articolul 8 bis privind crima de agresiune,
 - având în vedere rezoluțiile 2433 (2022), 2436 (2022), 2463 (2022) și 2473 (2022) ale Adunării Parlamentare a Consiliului Europei,
 - având în vedere rezoluția intitulată „Războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei și a poporului său și amenințarea sa la adresa securității în întreaga regiune OSCE”, adoptată în cadrul celei de a 29-a sesiuni anuale a Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa din 2-6 iulie 2022,
 - având în vedere declarația comună din 16 octombrie 2022 a miniștrilor afacerilor externe ai Estoniei, Letoniei și Lituaniei, care propune înființarea unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei,
 - având în vedere declarația din 30 noiembrie 2022 a președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, privind necesitatea înființării unui tribunal special pentru anchetarea și urmărirea penală a crimei de agresiune a Rusiei împotriva Ucrainei,
 - având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, începând din 2014, și mai ales după 24 februarie 2022, când Rusia a lansat războiul ilegal, neprovocat și nejustificat de agresiune împotriva Ucrainei, forțele sale

¹ JO C 479, 16.12.2022, p. 68.

² Texte adoptate, P9_TA(2022)0320.

³ Texte adoptate, P9_TA(2022)0353.

⁴ Texte adoptate, P9_TA(2022)0405.

au desfășurat atacuri fără discriminare împotriva zonelor rezidențiale și a infrastructurii civile, au ucis mii de civili ucraineni și au comis acte de teroare în întreaga țară, vizând diverse elemente ale infrastructurii civile, precum zone rezidențiale, școli, spitale, gări feroviare, teatre și rețele de apă și electricitate; întrucât aceste acte brutale și inumane provoacă moarte, suferințe, distrugeri și strămutări;

- B. întrucât mii de civili au fost omorâți în Ucraina, printre care sute de copii, și mult mai mulți au fost torturați, hărțuiți, agresați sexual, răpiți sau strămutați forțat de către forțele armate ruse și interpușii lor sau au dispărut din cauza lor; întrucât avocații pentru drepturile omului și misiunile internaționale de observare au documentat temeinic numeroase atrocități comise de forțele armate ruse și de interpușii acestora împotriva civililor ucraineni, precum execuții sumare, tortură, viol și detenția în masă a civililor în așa-numite „centre de filtrare”, dar și adopții forțate de copii ucraineni și deportări forțate;
- C. întrucât Federația Rusă este un sponsor statal al terorismului și stat care recurge la mijloace teroriste;
- D. întrucât agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei reprezintă o încălcare persistentă a principiilor și normelor Cartei Organizației Națiunilor Unite, în special a articolului 2 alineatul (4), precum și a dreptului internațional umanitar; întrucât Federația Rusă a comis până în prezent mii de crime de război și crime împotriva umanității în Ucraina;
- E. întrucât, în rezoluțiile sale⁵, Adunarea Generală a ONU a recunoscut că agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei încalcă articolul 2 alineatul (4) din Carta ONU și că Federația Rusă trebuie trasă la răspundere pentru orice încălcare a dreptului internațional în Ucraina sau împotriva acesteia, inclusiv pentru agresiunea sa, încălcând Carta Organizației Națiunilor Unite;
- F. întrucât Curtea Penală Internațională și Curtea Internațională de Justiție au lansat anchete privind crimele comise de Federația Rusă, care fac obiectul mandatelor lor respective, inclusiv crima de genocid, crimele de război și crimele împotriva umanității;
- G. întrucât rezoluția nr. 3314⁶ (1974) a Adunării Generale a ONU, precum și articolul 8 din Statutul de la Roma (1998) al Curții Penale Internaționale consideră „crima de agresiune” ca fiind planificarea, pregătirea, inițierea sau executarea, de către o persoană aflată într-o poziție care îi permite să controleze sau să dirijeze efectiv acțiunea politică sau militară a unui stat, a unui act de agresiune care, prin natura, gravitatea și amploarea sa, constituie o încălcare vădită a Cartei Organizației Națiunilor Unite; întrucât un „act de agresiune” înseamnă utilizarea forței armate de către un stat împotriva suveranității,

⁵ Rezoluția ES-11/1 a Adunării Generale a ONU din 2 martie 2022 intitulată „Agresiunea împotriva Ucrainei” și rezoluția ES-11/2 a Adunării Generale a ONU din 24 martie 2022 intitulată „Consecințele umanitare ale agresiunii împotriva Ucrainei”; Rezoluția Adunării Generale a ONU din 15 noiembrie 2022 (A/RES/ES-11/5) intitulată „Promovarea căilor de atac și a despăgubirilor pentru agresiunea împotriva Ucrainei”.

⁶ Rezoluția 3314 (XXIX) a Adunării Generale a ONU din 14 decembrie 1974 definește agresiunea ca fiind „utilizarea forței armate de către un stat împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a unui alt stat sau în orice alt mod incompatibil cu Carta Organizației Națiunilor Unite” și afirmă că un „război de agresiune este o crimă împotriva păcii internaționale” și că „agresiunea dă naștere unei responsabilități internaționale”.

integrității teritoriale sau independenței politice a unui alt stat sau în orice alt mod incompatibil cu Carta Organizației Națiunilor Unite; întrucât, în conformitate cu Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, crima de agresiune este diferită de crimele de război sau de crimele împotriva umanității;

- H. întrucât investigarea unei crime de agresiune de către Curtea Penală Internațională ar fi posibilă numai dacă Federația Rusă ar fi de acord să semneze și să ratifice Statutul de la Roma și amendamentele de la Kampala, ceea ce nu a făcut până în prezent, sau dacă Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a mandatat-o să efectueze o astfel de anchetă; întrucât, prin urmare, Curtea Penală Internațională nu are nicio competență în circumstanțele actuale în ceea ce privește crima de agresiune împotriva Ucrainei;
 - I. întrucât războiul de agresiune pe care Rusia îl poartă împotriva Ucrainei este cel mai revoltător act criminal desfășurat de conducerea politică a unei țări din Europa de la cel de Al Doilea Război Mondial și necesită, prin urmare, un răspuns juridic adecvat;
 - J. întrucât Parlamentul Republicii Lituania, Ucrainei, Estoniei, Țărilor de Jos, Republicii Cehe, Franței și Letoniei au adoptat rezoluții care sprijină înființarea unui tribunal internațional special ad-hoc;
 - K. întrucât președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a anunțat recent că, deși continuă să sprijine Curtea Penală Internațională, Comisia a propus înființarea unei instanțe specializate, susținută de Organizația Națiunilor Unite, care să investigheze și să urmărească penal crima de agresiune a Rusiei,
1. subliniază necesitatea și urgența ca instituțiile UE și statele membre să preia conducerea în crearea unui tribunal special ad-hoc pentru urmărirea penală a crimei de agresiune împotriva Ucrainei comise de conducerea politică și militară a Federației Ruse și de aliații acesteia; consideră că un astfel de tribunal ar trebui înființat fără întârziere pe baza unui acord internațional între țări care împărtășesc aceeași viziune, cu sprijinul Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite; consideră că înființarea unui astfel de tribunal ar acoperi lacunele mari din actuala structură instituțională a justiției penale internaționale și ar trebui să se bazeze pe standardele și principiile care se aplică Curții Penale Internaționale, astfel cum se prevede în Statutul de la Roma;
 2. încurajează ferm UE și statele sale membre, împreună cu partenerii lor, inclusiv cu organizațiile regionale cum ar fi Consiliul European, să formeze o „coalitie a celor dispuși” să își asume rolul de lider în ceea ce privește realizarea justiției internaționale și să intensifice lupta împotriva impunității Rusiei pentru agresiunea sa, acordând prioritate acestei chestiuni în eforturile sale internaționale și inițiind înființarea unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei; salută, în acest sens, declarația președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, care propune înființarea unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei;
 3. consideră că tribunalul special ar trebui să aibă competența de a investiga și de a urmări penal conducerea politică și militară de rang înalt a Federației Ruse; propune ca tribunalul special să investigheze și să urmărească penal crimele de agresiune împotriva Ucrainei, comise pe teritoriul Ucrainei din februarie 2014 și în conformitate cu definiția crimei de agresiune, astfel cum se prevede la articolul 8 bis din Statutul de la Roma;

4. solicită utilizarea activă a diplomației publice a UE și a comunicării strategice în sprijinul creării tribunalului special;
5. consideră că înființarea tribunalului special ar completa eforturile de investigare ale Curții Penale Internaționale și ale procurorului acesteia, deoarece s-ar concentra asupra presupuselor genocid, crime de război și crime împotriva umanității comise în Ucraina;
6. ia act de faptul că tribunalul special ar trebui să lucreze în strânsă cooperare cu Curtea Penală Internațională și, prin urmare, ar trebui să aibă sediul la Haga;
7. subliniază că lucrările pregătitoare ale UE privind tribunalul special ar trebui să înceapă fără întârziere și să se concentreze pe stabilirea modalităților pentru tribunalul special în cooperare cu Ucraina și cu părțile interesate internaționale relevante, ținând seama de experiența dobândită de secțiunile specializate din Kosovo;
8. solicită instituțiilor UE, în special Comisiei și Serviciului European de Acțiune Externă, să ofere sprijin între timp pentru înființarea unui parchet interimar (IPO) la Haga și observă că înființarea acestei OPI ar fi un pas practic foarte important în anchetarea și urmărirea penală de către viitorul tribunal special a crimei de agresiune împotriva Ucrainei;
9. solicită ca tribunalul special să ancheteze și să urmărească penal și pe liderul nelegitim al Belarusului, Aleksandr Lukașenko, care a permis pe teritoriul țării sale comiterea de acte de agresiune împotriva unei țări terțe, care este o crimă de agresiune în temeiul articolului 8 bis alineatul (2) litera (f) din Statutul de la Roma;
10. este ferm convins că înființarea acestui tribunal special pentru crima de agresiune ar transmite un semnal foarte clar atât societății ruse, cât și comunității internaționale că Putin și conducerea politică și militară rusă pot fi condamnați pentru crimele comise în Ucraina; subliniază că înființarea acestui tribunal ar fi, de asemenea, un semnal clar pentru elita politică și de afaceri din Rusia că nu mai este posibil pentru Federația Rusă, sub conducerea lui Putin, să revină la relațiile anterioare cu Occidentul;
11. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Secretarului General al Națiunilor Unite, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați, Comitetului Internațional al Crucii Roșii, Curții Penale Internaționale, Grupului celor 7, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Federației Ruse, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Ucrainei.